

PROTOKÓŁ Nr 14/04
posiedzenia Komisji Edukacji, Kultury i Sportu
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego,
które odbyło się w dniu 22 stycznia 2004 roku.

Obrady rozpoczęły się o godz. 9.00.

Posiedzenie prowadził **Przewodniczący Komisji Tadeusz Kowalczyk**.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji oraz osoby zaproszone zgodnie z *listami obecności stanowiącymi załączniki nr 1 i 2 do protokołu*.

Przewodniczący Komisji zaproponował, by wykreślić punkt 2 porządku obrad zaproponowanego przy zaproszeniu - z uwagi na nie przygotowanie materiałów.

Komisja zaaprobowała ww. propozycję.

Przewodniczący obrad zwrócił się z pytaniem do radnych, czy zgłaszają inne uwagi i wnioski do porządku obrad i czy przyjmują porządek obrad w niżej podanym brzmieniu:

Komisja jednogłośnie i bez uwag przyjęła do realizacji porządek obrad w brzmieniu:

1. Zaopiniowanie projektu budżetu województwa na 2004rok.
2. Przyjęcie planu pracy Komisji na I półrocze 2004 r.
3. Sprawy różne.

Przewodniczący obrad nadmienił, iż radni otrzymali projekt budżetu województwa na 2004 r., który stanowi *załącznik do protokołu obrad XV sesji Sejmiku*. Udzielił głosu Skarbnikowi Województwa Zdzisławowi Wojciechowskiemu.

Skarbnik Województwa Zdzisław Wojciechowski poinformował o uwarunkowaniach związanych z tworzeniem budżetu. „Pierwsza rzecz – to przesunięcie terminu opracowania projektu budżetu. Były kłopoty, ponieważ nie było podstawy prawnej do opracowania projektu budżetu, albowiem poprzednia ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego straciła ważność z końcem tego roku. Ponieważ budżet miał być opracowany na 2004r., więc zaszła potrzeba przesunięcia tego terminu. Nowa ustawa weszła w życie z dniem 29 listopada. Ustawa o dochodach była dość długo oczekiwana, bo poprzednia z 1999r.- generalnie był przedłużany okres jej obowiązywania, natomiast same uregulowania ustawy były z 1999r, czyli w żaden sposób nie przystawały ani do stanu faktycznego, ani idei, która towarzyszyła powstaniu samorządu – dążeniu do samodzielności finansowej.

Nowa ustawa będzie obowiązywała kolejne dwa lata, bo z jej przepisów przejściowych wynika, że tylko w latach 2004 i 2005 r. będą obowiązywały jej uregulowania. Ustalanie dochodów dla jednostek samorządu terytorialnego będzie monitorowane dopiero po 2005 r. ma być przedłożona informacja. Wtedy dopiero od początku zaczną się prace nad tworzeniem kolejnej ustawy.

Z nowej ustawy wynika właściwie tylko tyle, że nastąpiły przesunięcia w strukturze dochodów, czyli zlikwidowane zostały dotacje celowe na zadania własne i zlecone (przesunięcia nastąpiły na stronę subwencji i udziałów w podatkach dochodowych). Szczególnie zwiększyły się udziały w podatkach dochodowych, których wskaźnik został określony na znacznie wyższym poziomie, jeśli chodzi o podatek od osób prawnych, to z 0,5% udziału do 15,9%, natomiast od osób fizycznych o 0,1% wzrósł ten dochód. Zostały natomiast określone inne kalkulacje subwencji ogólnej. Ma to pokryć te ubytki, które powstały w wyniku zabrania dotacji celowej.

Generalnie można powiedzieć, że wielkość budżetu na 2004r. jest określona na poziomie uchwalonego budżetu na 2003r. Czyli można powiedzieć, że strona wydatkowa możliwa była do sfinansowania tym samym poziomem, co w 2003r. Ważnym problemem jest to, że te dochody, niezależnie od wydatków, muszą dodatkowo zabezpieczyć spłatę zaciągniętego kredytu w 2001r. Konieczne jest również utworzenie rezerwy nie tylko na wydatki przewidziane, ale również na rezerwy celowe, które obejmują zabezpieczenie środków na ewentualną spłatę poręczeń, które województwo udzieliło Szpitalom w Czarnieckiej Górze i Neuropsychiatrii. Są tu także zabezpieczone środki na ewentualny udział województwa w pozyskiwaniu środków pomocowych. Można powiedzieć, że do dyspozycji, czyli przełożenia tych dochodów na wydatki, zostaje kwota o prawie 7 mln zł niższa, niż było to w ubiegłym roku. Najważniejszym problemem jest niemożność zabezpieczenia „pasażerskich przewozów kolejowych”. Jest to problem, który wystąpi w trakcie realizacji budżetu, który być może spowoduje przeszacowanie udziału w podatkach.

Rozdział środków w poszczególnych dziedzinach radni otrzymali i przedstawia się on na poziomie 2003r. Te wszystkie zadania, które spełnialiśmy w zeszłym roku (budżet podobny co do wartości ogólnej) będziemy na jednakowym poziomie zabezpieczać. Jedno zadanie, które w sposób zasadniczy odbiega od przewidywanych wydatków, to są regionalne przewozy kolejowe. W zeszłym roku była dotacja celowa w wysokości ok. 9 mln zł. W projekcie tego budżetu jest 4 mln zł. To z kolei powoduje określoną sytuację, że jesteśmy stroną w tej chwili w pewnym konflikcie, który wystąpi pomiędzy pasażerem, pracownikiem PKP i nami. Rozkłady jazdy funkcjonują, są w odpowiedniej formie opracowane. Środki dla placówek kultury ustalone zostały na poziomie wyższym od

ubiegłorocznego. Mniej jest w stosunku do ub. roku środków na kulturę fizyczną i sport, ponieważ w br. nie planuje się żadnej ogólnopolskiej imprezy sportowej.

Członek Zarządu Województwa Jacek Kowalczyk skoncentrował swoją wypowiedź na finansowaniu funkcjonowania jednostek kultury i edukacji oraz zadań z zakresu kultury fizycznej i Sportu. Poinformował, że jest nadzieja na pozyskanie środków ze 132 mln. zł stanowiących rezerwę Ministra Kultury. Jest również zapowiedź zmiany algorytmu dzielenia pieniędzy na kulturę. Na mocy dotychczasowych zasad województwo świętokrzyskie straciło od 2000 roku około 16 mln. zł na kulturę. Projekt budżetu zakłada więcej środków na kulturę w stosunku do roku ubiegłego (12 681 tys. zł.). Dużą nadzieję wiążemy też z kontraktem wojewódzkim na zadania z zakresu kultury. Braki występują na ochronę zabytków, a zadań jest bardzo dużo. Bardzo pilne jest wykonanie remontu dachu na budynku, gdzie mieści się Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka i Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego. Jest szansa na otrzymanie środków na ten cel z MENiS, jako że PBW służy nauczycielom. W edukacji subwencja pokrywa działalność bieżącą jednostek. Nowe rozporządzenie w sprawie podziału środków z rezerwy będzie korzystne, ponieważ pozwala na sfinansowanie działalności bieżącej i inwestycyjnej. Senat utrzymał pulę środków rezerwy MENiS w kwocie 132 mln. zł i jest w tym duża nadzieja na pozyskanie części na potrzeby naszych jednostek.

Do najważniejszych potrzeb inwestycyjnych i remontowych należą:

- 1) nowa siedziba dla Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej (Rada Miejska Kielc przekazała dla potrzeb WBP budynek Zespołu Szkół Zawodowych nr 4 przy ul. Ściegiennego),
- 2) modernizacja kotłowni w Teatrze im. Stefana Żeromskiego (planuje się przeznaczyć na to zadanie środki pozyskane z rezerwy Ministra Kultury),
- 3) budynek dla Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Sandomierzu.

Na kulturę fizyczną i sport przeznaczono w budżecie kwotę 1 mln. zł (z ubiegłorocznej spartakiady młodzieży pozostała spora pula środków – 3 mln. zł. przekazało na tę imprezę MENiS). Środki z tego działu przeznaczone zostaną na szkolenie kadry wojewódzkiej młodzików (54 zł/osobę jako udział niezbędny dla pozyskania takiej samej kwoty z MENiS). Sport finansuje głównie województwo, gminy - w mniejszym zakresie, lub zupełnie nie. Gminy koncentrują się ponadto na finansowaniu działalności klubów sportowych.

Środki przydzielone na turystykę planuje się wykorzystać na oznakowanie turystyki samochodowej (brązowe tablice drogowe) szlakiem Centralnego Okręgu Przemysłowego. Ponadto przeznaczają się pieniądze na wydawnictwa i informatory turystyczne. Województwo otrzymało zapewnienie Ministra Kultury, że impreza ogólnopolska w Pacanowie odbędzie się w br. i będzie finansowana ze środków Ministerstwa Kultury.

W d y s k u s j i

Wiceprzewodniczący Sejmiku Eugeniusz Cichoń stwierdził, że nowa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego nie wpłynęła zasadniczo na zmianę autonomii finansowej samorządów. Od początku funkcjonowania samorządu województwa wielkość jego budżetu nie była adekwatna do potrzeb. Nadal pozostaje konieczność intensywnych starań w celu pozyskania dodatkowych środków w roku budżetowym. Wśród samorządowców panuje przekonanie, że środki nadal rozdzielane są w sposób uznaniowy. Niepewne są też perspektywy dla realizatorów kontraktu wojewódzkiego. Proces zawierania kontraktów powinien zostać zakończony jak najszybciej, co daje szansę na racjonalne wykorzystanie środków publicznych. Za pozytywne uznał zaplanowanie w wydatkach budżetowych rezerwy celowej w kwocie 2.000.000 zł. jako udziału na montaż finansowe do środków zewnętrznych, stanowiącej odpowiednie gwarancje finansowe dla pozyskania funduszy unijnych. Zwrócił uwagę, że nowe zasady finansów samorządów terytorialnych, polegające na maksymalnym ograniczeniu dotacji i subwencji z budżetu centralnego i zastąpieniu ich dochodami własnymi, nie dają pełnych możliwości generowania wzrostu regionalnie. Jako podstawowe źródło zwiększenia dochodów własnych przyjęto zwiększone udziały w podatkach dochodowych (pit i cit). Proces wdrażania w życie nowych rozwiązań wymaga w naszym województwie szczególnego bieżącego monitorowania. Niepokojące jest kontynuowanie przekazywania nowych zadań rządowych samorządom - jako własne bez wystarczającej ilości środków na to zadanie, czego przykładem jest finansowanie ulgowych przejazdów w przewozach pasażerskich czy też organizowanie i dotowanie regionalnych kolejowych przewozów pasażerskich.

Z porównania wielkości kwot przeznaczonych na kulturę wynika, że budżet 2004 roku jest porównywalny do 2003 r. Jednakże nie są to kwoty pozwalające na zadowalającą działalność merytoryczną i ambicje jednostek kultury. Należy zatem czynić nieustanne starania o pozyskanie z rezerwy celowej Ministerstwa Kultury oraz funduszy unijnych jak największej ilości środków dla województwa. Wobec perspektywy trudnej sytuacji ekonomicznej i bardzo licznych potrzeb remontowych w jednostkach kultury i oświaty jednostki te w różnych formach muszą wykazać zaangażowanie w pozyskiwaniu dodatkowych źródeł dochodów własnych.

Radny Leszek Bugaj stwierdził, że konieczne jest zaprotestowanie wobec działań rządu, praktykowanych od początku istnienia samorządu terytorialnego, zmierzających w kierunku przekazywania samorządom zadań, jako własne, bez dostatecznego zabezpieczenia odpowiedniej wysokości środków na ich realizację. Ponadto, niezbędny jest monitoring skutków wejścia w życie ustawy o dochodach JST prowadzony wspólnie przez strony rządową i samorządową.

Radna Lucjana Elżbieta Nowak stwierdziła, że Sejmik Województwa, jako organ samorządu, winien mieć możliwość ustosunkowania się do projektu ustawy o dochodach j.s.t., jeszcze zanim została uchwalona.

W związku z brakiem chętnych do zabrania głosu w dyskusji, **Przewodniczący obrad** podsumował wystąpienia. Stwierdził, że budżet 2004 roku będzie kolejnym trudnym do realizacji budżetem, lecz uchwalić go trzeba. Niejasne kryteria podziału rezerwy celowej Ministra Kultury stwarzają obawę, że otrzymane środki będą niewystarczające w stosunku do potrzeb związanych z finansowaniem samorządowych instytucji kultury wobec niepełnego zabezpieczenia środków w projekcie budżetu. Wyraził zadowolenie z coraz bardziej realnej perspektywy otrzymania dla Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej nowej siedziby po zlikwidowanym Zespole Szkół Zawodowych przy ul. Ściegiennego. Niepokój budzi niedostateczna ilość środków przekazana z budżetu państwa na nowe zadanie własne samorządu województwa – organizowanie i finansowanie regionalnych przewozów PKP. Zaapelował do Zarządu Województwa o czynienie starań w pozyskiwaniu dodatkowych środków do budżetu, które przeznaczone mogą być na finansowanie potrzeb merytorycznych i remontowych. Za celowe uznał wypracowanie przez służby finansowe Urzędu Marszałkowskiego stanowiska wobec nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Zaproponował głosowanie nad treścią opinii o projekcie budżetu województwa na 2004 rok.

Komisja jednogłośnie pozytywnie (6 osób obecnych na posiedzeniu) zaopiniowała projekt budżetu województwa na 2004 rok, a swoje stanowisko wyraziła w *opinii nr 24/04 stanowiącej zał. nr 3 do protokołu*.

Ad 2.

Przewodniczący obrad przedstawił treść projektu planu pracy Komisji na I półrocze 2004 roku, *stanowiący zał. nr 4 do protokołu*.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Eugeniusz Cichoń zwrócił uwagę, że w planie na 6 posiedzeń są zawarte 4 tematy dotyczące budżetu. Ponadto, brak jest zadań w stosunku do jednostek podległych ocenie merytorycznej Komisji. A Komisje merytoryczne mają prawo do kontroli jednostek z obszaru ich działania. Wskazane jest, aby w cyklu rocznym dokonać analizy i

oceny działalności wszystkich wojewódzkich samorządowych jednostek z zakresu edukacji i kultury. Na posiedzenie poświęcone danej jednostce zapraszać kierownictwo jednostki, radę społeczną oraz żądać informacji od merytorycznego Departamentu. Jako członek Rady Programowej Teatru im. Stefana Żeromskiego zasygnalizował, że odeszło z niej troje członków, co stawia Zarząd przed decyzją o jej dalszym istnieniu.

Radny Leszek Bugaj zgłosił wpisanie do planu pracy Komisji informacji o działalności Wojewódzkiego Domu Kultury.

Przewodniczący obrad zaproponował umieszczenie na luty br. informacji o działalności Teatru im. Stefana Żeromskiego.

Komisja przyjęła plan pracy na I półrocze 2004r. i upoważniła Przewodniczącego Komisji do uzupełnienia o informacje o działalności poszczególnych jednostek kultury i oświaty w poszczególnych miesiącach I półrocza br.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Eugeniusz Cichoń poinformował o zajęciu III miejsca przez ośmioosobową grupę uczniów reprezentujących Szkołę Podstawową nr 7 w Skarżysku Kamiennej w ogólnopolskim konkursie na witrynę internetową na temat: „Folklor mojego Regionu”. Opracowana przez uczniów strona nosi tytuł „Hej, na Łysej Górze” i jest jedną z niekonwencjonalnych form promocji regionu. Pan Eugeniusz Cichoń zaproponował, aby na najbliższej sesji Sejmik wyróżnił tę grupę młodzieży, która wykazała otwarcie na aktywny udział w inicjatywach wzbogacających wiedzę o naszym województwie. Komisja poparła ww. wniosek i zaleciła przedłożyć go Przewodniczącemu Sejmiku do rozważenia.

Poprosił **Członka Zarządu Jacka Kowalczyka** o informację o zagospodarowaniu obiektu po Medycznym Studium Zawodowym w Starachowicach.

Członek Zarządu Jacek Kowalczyk poinformował, że nieruchomości nadal pozostaje w trwałym zarządzie MSZ w Starachowicach. Pomieszczenia zbędne dla Szkoły zostały użyczone przez trwałego zarządcę Powiatowi Starachowickiemu na okres 3 lat, co spowodowało, że wykonanie uchwały Sejmiku w ww. sprawie, zezwalającej Zarządowi Województwa jedynie na zapewnienie wyceny nieruchomości, uległo przesunięciu w czasie.

Na tym posiedzenie zakończono o godz. 13.00.

Protokół sporządziła Barbara Loch

Przewodniczący obrad

Tadeusz Kowalczyk